

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ

κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ 2026

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Αιτωλίας και Άκαρνανίας κ. Δαμασκηνέ,
έκπρόσωποι τῶν πολιτειακῶν και στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Μέ αἰσθήματα χαρᾶς και ἀδελφικῆς ἀγάπης Σᾶς ὑποδεχόμαστε σήμερα και πάλι σέ τόπο γνῶριμο και ἀγαπημένο, σέ τόπο πού ἀγαπήσατε και σᾶς ἀγάπησε, στήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος και Ἄλμυροῦ, στήν πόλη τοῦ Βόλου, μπροστά στον ἐμβληματικό ναό τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου και Ἐλένης γιά τήν ἐπίσημη ἔναρξη τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ναυτικῆς Ἑβδομάδας, ἑνός θεσμοῦ πού γνωρίζετε πῶς τιμᾶ τή διαχρονική σχέση τοῦ Ἑλληνισμοῦ μέ τή θάλασσα, τή ναυτοσύνη, τήν ἐλευθερία και τή δημιουργία, ἑνός θεσμοῦ πού ἔχει μάθει νά ἐνώνει τήν πόλη τοῦ Βόλου μέ τόπους ὅπου ὁ Ἑλληνισμός δοξάστηκε και μεγαλούργησε, σταυρώθηκε και ἀναστήθηκε.

Και δέν θά μπορούσε φέτος ἡ Ναυτική Ἑβδομάδα στον Βόλο 2026 νά μήν εἶναι ἕνα μεγάλο προσκύνημα ἱστορικῆς μνήμης και ἐθνικῆς αὐτοσυνειδησίας, καθώς εἶναι ἀφιερωμένη στήν Ἱερά Πόλη τοῦ Μεσολογγίου, μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης διακοσίων ἐτῶν μνήμης και χρέους ἀπέναντι στήν ἐθελοθυσία τῶν Ἐξοδιτῶν πατέρων μας, ἀπό τήν ἡρωική Ἔξοδο πού ἀνέδειξε τό Μεσολόγγι σέ παγκόσμιο σύμβολο ἐλευθερίας, ἀδούλωτου πνεύματος και ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας.

Ἡ ἐπιλογή τοῦ Μεσολογγίου ὡς τιμῶμενης περιοχῆς δέν εἶναι συγκυριακή οὔτε συμβολική μέ τήν ἐπιφανειακή ἔννοια τοῦ ὅρου. Ἀντιθέτως, ἀποτελεῖ βαθιά, συνειδητή ἀναγνώριση ἑνός τόπου πού ἔχει καταστεῖ διαχρονικό σύμβολο τοῦ Γένους, καθώς τό Μεσολόγγι δέν ἀνήκει μόνον στήν ἱστορία, ἀλλά στή συλλογική συνείδηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἐκεῖ, ἄνθρωποι ἐξαντλημένοι ἀπό τήν πείνα, τίς κακουχίες και τήν πολιορκία, μά ἄνθρωποι πραγματικά ἀναστάσιμοι, ἐπέλεξαν τή νύχτα τοῦ Σαββάτου του Λαζάρου πρὸς τήν Κυριακή τῶν Βαΐων νά βαπτιστοῦν στήν πορεία τοῦ Χριστοῦ πρὸς τό ἐκούσιο Πάθος, βαδίζοντας «ἀγαλλομένῳ ποδί» και οἱ ἴδιοι ἀπό τήν

μαρτυρική έθελουσία της Έξοδου προς τό Φῶς, μέ τήν έλπίδα της Άναστάσεως, «Πάσχα κροτοῦντες αἰώνιον». Μέ «μάτια που δείχνουν έρωτα για τόν άπάνου κόσμο»,¹ ή άπόφασή τους αύτή δέν ύπῆρξε άπλῶς μία πράξη ήρωισμού· ύπῆρξε μία όμολογία πίστεως στην άξία της ανθρώπινης άξιοπρέπειας και στην έλπίδα που ύπερβαίνει τά ανθρώπινα μέτρα. Ή πίστη των Έξοδιτών δέν ήταν μία άφηρημένη ιδέα. Ήταν βεβαιότητα ότι ή θυσία τους δέν θά ήταν μάταιη, ότι ή έλευθερία του Γένους θά έρχόταν, άκόμη κι αν οι ίδιοι δέν θά ζοῦσαν νά τή δοῦν. Γι' αύτό και τό Μεσολόγγι παραμένει έως σήμερα ένας τόπος όπου ή πίστη, ή έλευθερία και ή θυσία συναντήθηκαν μέ τρόπο μοναδικό και άνεπανάληπτο.

Ή ιστορία του Μεσολογγίου μας ύπενθυμίζει ότι τά μεγάλα γεγονότα δέν γεννῶνται μόνο άπό στρατηγικούς σχεδιασμούς και πολιτικές άποφάσεις, αλλά κυρίως άπό τήν πνευματική άντοχή των ανθρώπων. Όπως θυμίζει και ό μεγάλος Μεσολογγίτης Κωστής Παλαμάς:

«Ή Μεγαλοσύνη των λαῶν δέν μετριέται μέ τό στρέμμα.

Μέ της καρδιάς τό πύρωμα μετριέται και μέ τό αίμα».²

Μέσα σέ αύτό τό πνεῦμα σχεδιάστηκαν και οι έκδηλώσεις της φετινής Ναυτικής Έβδομάδας. Ή Έκκλησία, ή «Μητέρα μεγαλόψυχη στον πόνο και στη δόξα»³ είναι ίσως ή μόνη που έπιμένει νά τιμά τή μνήμη, όχι ως μία μουσειακή, άόριστη άναπόληση του παρελθόντος, αλλά ως μία ζωντανή παρακαταθήκη για τό παρόν και τό μέλλον. Γι' αύτό και ή παρουσία Σας σήμερα, Σεβασμιώτατε, μεταφέρει στην τοπική μας κοινωνία τό μήνυμα της Ήρᾶς Πόλεως του Μεσολογγίου που καθαγιασθηκε άπό τήν πίστη, τήν όμολογία, τήν αύτοθυσία και τήν άκατάλυτη έλπίδα. Ή ήρωοτόκος γῆ της Αιτωλοακαρνανίας, και ιδιαίτέρως τουτο τό «ένδοξο άλωνάκι»⁴, δέν προσέφερε στό Έθνος μόνο ένα ένδοξο κεφάλαιο ιστορίας. Προσέφερε ένα διαχρονικό, άξεπέραστο μέτρο ήθους, ένα παράδειγμα του πῶς ή έλπίδα στην Άνάσταση, ή άγάπη για τήν πατρίδα και τήν έλευθερία μπορεί νά ύπερβαίνει τό φόβο του θανάτου, σαν

¹ Έλεύθεροι Πολιορκημένοι, Σχεδιάσμα Γ, 8

² Κωστής Παλαμάς, Στ' άρματα, στίχ. 261-264

³ Έλεύθεροι Πολιορκημένοι, Σχεδιάσμα Γ, 1

⁴ Έλεύθεροι Πολιορκημένοι, Σχεδιάσμα Α, 1

«φῶς πού πατεῖ χαρούμενο τόν Ἄδη καί τό χάρο».⁵ Αὐτό τό καθημαγμένο μά ἀδούλωτο Μεσολόγγι φιλοδοξεῖ νά ἀποτυπώσῃ ἡ Ναυτική Ἑβδομάδα 2026 μέ τίς πολιτιστικές, μουσικές, ἐκπαιδευτικές καί ἐπετειακές δράσεις, τίς ἐκθέσεις, τίς συναυλίες καί τά μουσικά ἀφιερῶματα, ποῦ θά ἀναδείξουν τό διαχρονικό μήνυμα τῶν «Ἐλευθέρων Πολιορκημένων», θά φέρουν στό προσκήνιο τίς ἀξίες πού ἐνέπνευσαν τόν ἀγῶνα τους καί θά ἀποτελέσουν θυμίαμα μνήμης, σεβασμοῦ καί εὐγνωμοσύνης ἀπέναντι σέ ἐκείνους πού μέ τή θυσία τους διαμόρφωσαν τήν πορεία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Πρός αὐτή τήν κατεύθυνση, ἰδιαίτερα σημαντικό εἶναι ὅτι μέσα ἀπό τίς ἐκθέσεις σπάνιων φωτογραφιῶν τῆς Ἱερᾶς Πόλεως τοῦ Μεσολογγίου, τά μουσικά ἀφιερῶματα πού ἀναδεικνύουν τήν ἱστορική καί πολιτιστική ταυτότητα τῆς Αἰτωλοακαρνανίας, ἀλλά καί τίς καλλιτεχνικές δημιουργίες πού ἐμπνέονται ἀπό τήν Ἔξοδο, ἡ ἱστορική μνήμη δέν παραμένει ἕνα μουσειακό κειμήλιο. Γίνεται βίωμα, γνώση καί ἔμπνευση γιά τίς νεότερες γενιές, ἐμβαπτιζοντας ὅλους μας στήν «κολυμβήθρα τοῦ Γένους», τό Μεσολόγγι.⁶

Σέ μιά ἐποχή κατά τήν ὁποία οἱ προσωπικές καί κοινωνικές βεβαιότητες συχνά κλονίζονται καί οἱ ἀξίες δοκιμάζονται, τό παράδειγμα τοῦ Μεσολογγίου ἐξακολουθεῖ νά στέκει μεθόριο καί ὁδοδείκτης κάθε ἐλεύθερου ἀνθρώπου. Μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ἐλευθερία ἀπαιτεῖ θυσίες, ὅτι ἡ ἐνότητα ἀποτελεῖ προϋπόθεση κάθε μεγάλου ἀγῶνα καί ὅτι ἡ πίστη μπορεῖ νά μεταμορφώσῃ ἀκόμη καί τίς πιό σκοτεινές στιγμές τῆς ἱστορίας σέ πηγὴ ἐλπίδας καί ζωντανή μαρτυρία Χριστοῦ καί Ἑλλάδας.

⁵ Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι, Σχεδιάσμα Β, 44

⁶ Γεωργίου Ζαλοκώστα, Ἡ τελευταία νύξ